

Azərbaycan Ordusu, Azərbaycan əsgəri bilməlidir ki, ölkəmizin ərazi bütövlüyü nəyin bahasına olursa-olsun, bərpa edilməlidir.

Heydər ƏLİYEV

AZƏRBAYCAN ORDUSU

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI MÜDAFİƏ NAZIRLIYİNİN ORQANI

Qəzet 1992-ci il fevralın 11-dən çıxır

23 fevral 2019-cu il № 15 (2332)

Qiyməti 30 qəpik

Əfqanistan müharibəsində həlak olan və itkin düşmüş hərbi qulluqçuların ailələrinə verilən Prezident təqaüdü artırılıb

Fevralın 21-də Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev Əfqanistanda sovet qoşunlarının tərkibində beynəlmiləl borcunu yerinə yetirərkən həlak olan, itkin düşmüş və məhkəmə qaydasında olmuş elan edilən hərbi qulluqçuların ailələri üçün Azərbaycan Respublikası Prezidentinin təqaüdünün artırılması haqqında Fərman imzalayıb.

AZƏRTAC xəbər verir ki, Fərmana əsasən, Əfqanistanda sovet qoşunlarının tərkibində beynəlmiləl borcunu yerinə yetirərkən həlak olan, itkin düşmüş və məhkəmə qaydasında olmuş elan edilən hərbi qulluqçuların ailələri üçün Azərbaycan Respublikası Prezidentinin təqaüdünün aylıq məbləği artırılaraq 2019-cu il martın 1-dən 300 manat müyyən edilib.

Azərbaycan Əfqanistan Veteranları İctimai Birliyinə Prezidentin ehtiyat fondundan bir milyon manat ayrılib

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev fevralın 21-də Azərbaycan Əfqanistan veteranlarına dövlət qayğısının artırılmasına dair Sərəncam imzalayıb.

AZƏRTAC xəbər verir ki, Sərəncama əsasən, Əfqanistanda müharibənin başa çatmasının 30 illiyi ilə əlaqədar Azərbaycan Əfqanistan veteranlarına dövlət qayğısının artırılması, Azərbaycan Əfqanistan Veteranları İctimai Birliyinin maddi-texniki bazasının gücləndirilməsi, habelə Birliyin fəaliyyətinin tekmilləşdirilməsi üçün cari məsələlərin həlli və nəzərdə tutulan tədbirlərin həyata keçirilməsinin təmin olunması məqsədilə Prezidentin ehtiyat fondundan İctimai Birliyə bir milyon manat ayrılib.

Başlangıcı bu gün sərti sərhəd - səngər olan bu yolun sonu yaxın vaxtlarda Azərbaycan əsgərinin qazanacağı qələbənin işığına bürünəcək.

Bu yol məni payızın son ayında əsgərlərimizle görüşdürünen yoldu. Səmimiyyetlə səhəbtmişdim, Vətəndən, torpaqdan, şəhidlikdən, şəhidlərdən danışmışdım, torpaqlarımızın işgalindən, Azərbaycan əsgərinin döyüş əzminindən, qələbə ruhundan, Büyük Qələbədən danışmışdım. Onda xırda-xırda əsan meh səngərə can atsa da, sıxlasmaya çəkinən dumanı dağıtmışdı. Bunu rəmz bilmədim: Azərbaycan əsgərinin yüksək döyüş hazırlığı, qətiyyəti işğal dumanını dağıdacaq! Fikrimi tamamlayaraq tamamlamaz, əsgərlər bir mənə baxmışdı, bir qarşı tərefə. Həmin baxışların eynini görməyə tələsirik. Yayda istini-bürküň, qışda şaxtanı-sazağı sindiranlarla kəlmələşəcəyimiz şirin anla-

ra, - mətləb deyib mətləb eşitməyə tələsirik. Xalq şairi Zəlimxan Yaqub belə anlara ömürə yazılan dəqiqələr deyərdi; ömürə yazılacaq məqamlara can atmaqdakyiq. Niyyətə tələsirik? - eşidəcəklərimizi düşüncələrimizə həpdürməgə, "Böyük Qələbənin əsgəri olacaq!" inamına bağır basmağa tələsirik. Səpələmə yağın qar yerdə qalmayıb - ayaqlarımız altından sürüşən yolların inadını qırıb səngərlərə çatmışıq...

Nazik köyəkli duman çəkilib. Günəş torpağın "canını qızdırmaqdadı"...

Bir amal işığında əsgərlərlə kəlmələşirik. Bu işiq Qələbədi...

Son illər həyata keçirilərək, əsaslı İslahatlardan da danışırıq, yeni tikilən, əsaslı təmir edilən hərbi hissələrdən de. Ali Baş Komandanın, Müdafie nazirinin döyüş bölgələrində səngərlərde əsgərlərlə səhəbtlərinin səxsi heyətin mənəvi-psixoloji hazırlığında hansı səviyyədə əhəmiyyəti olmasına da.

Səngərdə Müdafiə nazirindən hədiyyə alan əsgər bu

qüruru hərbi xidmət dövründə necə yaşayırsa, tərxis edildikdən sonra da həmin qururla yaşayır. Bu qürur əsgərin timsalında ordu üçündü. Bunu çağırışçıların da eşitməsi, bilməsi vətənpərvərlik duyularının formallaşmasına, formalaşdırılmasında müyyən təsire malik olur.

Mayor Ruslan Novruzov şəxsi heyətin yüksək döyüş hazırlığına malik olduğunu bildirir. Səsində hiss edilən, duylanan qətiyyət 2016-cı ilin aprel döyüşlərinə söyklənən inamın, etibarın qətiyyətidə:

- Düşmənlə təmas xəttində xidmət həm də məsuliyyət deməkdir. Əsgərlərimiz qarşı tərəfi ciddi nəzarətdə saxlayırlar. 2016-cı ilin aprel döyüşlərində düşmən Azərbaycan Ordusunun gücünü gördü. Bir atalar sözünü xatırlayaq: "Göz gördüyündə qorxar". Müşahidələrimə əsaslanıb tam məsuliyyətlə deyə birlərəm ki, düşmən neinkı texniki tərətməye, atəşkəsi pozmağa da çəkinir.

- Qarşı təref də bizim ərazilərimizdi. Öz ərazilərimizdən - mayor əminliklə deyir.

öz ərazilərimizi nəzarətdə saxlayan əsgərlərin düşüncələrinin işığına gəlmışik, onları ne düşündüklerini eşitmək istərdik, - deyirəm.

- Təbii ki, ağırılı işdi, - gizir Elgün Əhmədpəşayev deyir.

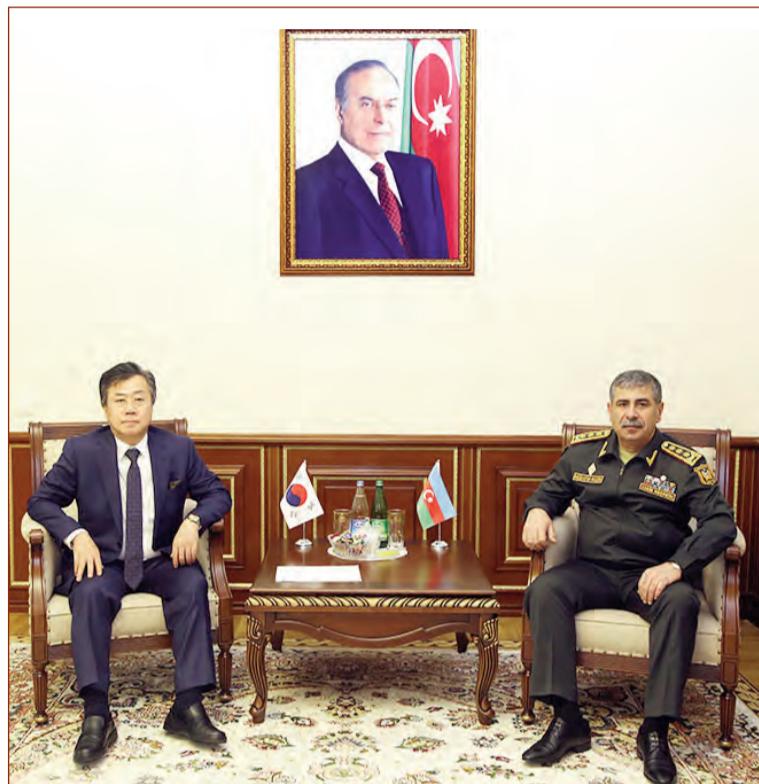
- Dövlət sərhədlərimizdə dayanmaq amalıyla xidmət edirik. Gizirin dedikləri zabiti qururlandırır: - Bizim əsgərlərimiz də torpaqlarımızı işğaldan azad etmək amalıyla xidmət edirlər. Bu amal Ali Baş Komandanın döyüş əmrinə hazır olan Azərbaycan Ordusunun amalıdır. Ordumuz o qələbəni qazanmağa qadırırdı. Azərbaycan Ordusunun 100 illiyin...

- Eləcə də Bakının işğaldan azad edilməsinin 100 illiyin... - Bəli, bu yubileylərə həsr olunan möhtəşəm paradlar bu qadırılıın təsdiqi kimi izlənildi. Dünya Azərbaycan Ordusunun qüdrətini də gördü, paradlarda iştirak edənlərin timsalında bu ordunun döyüş əzmini də, qələbə ruhunu da,

(Ardı 3-cü səhifədə)

Müdafiə naziri Koreyanın və Braziliyanın ölkəmizdə yeni təyin olunan səfirləri ilə görüşüb

Fevralın 20-də Azərbaycan Respublikasının Müdafiə naziri general-polkovnik Zakir Həsənov Koreya Respublikasının ölkəmizdə yeni təyin olunmuş fövqəladə və səlahiyyətli səfiri Kim Tong Op ilə görüşüb.

Müdafiə Nazirliyi Mətbuat Xidmətinin məlumatına əsasən, səfiri ölkəmizdə diplomatik fəaliyyətə başlaması münasibətlə təbrik edən nazir ona Azərbaycan ilə Koreya arasında əməkdaşlığın genişləndirilməsi istiqamətində uğurlar arzulayıb.

Tərəflər hərbi sahədə münasibətlərin uğurla davam etdiyini, əsasən hərbi təhsil sahəsində əməkdaşlığı, Azərbaycan Ordusunun hərbi qulluqçularının Koreya hərbi məktəblərində təhsil almalarını, eləcə də bu ölkədə keçirilən müxtəlif treninglərdə iştirakını xüsusi vurğulayıb, əlaqələrin inkişaf perspektivləri barədə etraflı fikir mübadiləsi aparıblar.

Koreyalı səfir Azərbaycandakı fəaliyyəti dövründə ölkələrimiz arasında əlaqələrin daha da inkişaf etdirilməsi üçün səylərini əsirgəməyəcəyini bildirib.

* * *

Fevralın 20-də Azərbaycan Respublikasının Müdafiə naziri general-polkovnik Zakir Həsənov Braziliya Federativ Respublikasının ölkəmizdə yeni təyin olunmuş fövqəladə və səlahiyyətli səfiri Manuel Adalberto Karlos Monteneqro

Lopes da Kruz ilə görüşüb. Tərəflər ölkələrimiz arasındakı münasibətlər, regional problemlər və bölgədəki hərbi-siyasi vəziyyət, eləcə də ikiterəfli hərbi əməkdaşlığın perspektivləri barədə fikir mübadiləsi aparıblar.

Müdafiə Nazirliyi Mətbuat Xidmətinin məlumatı

Ermənistana məxsus taktiki PUA məhv edilib

ATƏT-in Minsk Qrupu həmsədrlerinin Azərbaycana səfəri çərçivəsində fəaliyyəti ni həyata keçirdiyi bir vaxtda Ermənistən tərəfi növbəti təxribat töredib.

Fevralın 21-i günorta saatlarında cəbhənin Ağdam rayonu istiqamətində Ermənistən silahlı qüvvələri "X-55" taktiki pilotsuz uçuş aparıcı (PUA) vasitəsile mövqelərimiz üzərində keşfiyyat uçuşları keçirməyə cəhd göstərib.

Hərbi Hava Qüvvələrimizin Hava Hükumundan Müdafiə bölmələri tərəfindən düşmən PUA-sı dərhal aşkarlanaraq zərərsizləşdirilib.

Ermənistən silahlı birləşmələri atəşkəs rejimini pozub

21 fevral 2019-cu il.

Ermənistən silahlı qüvvələrinin bölmələri cəbhənin müxtəlif istiqamətlərində sutka ərzində atəşkəs rejimini 26 dəfə pozub.

Ermənistən Respublikası İcevan rayonunun Berkaber kəndində yerləşən mövqelərdən Qazax rayonunun Məzəm kəndində, Krasnoselsk rayonu ərazisindəki adsız yüksəkliklərdə yerləşən mövqelərdən Gədəbəy rayonunun Zamanlı kəndində yerlə-

şən mövqelərimiz atəşə tutulub.

Tərtər rayonunun işgal altında olan Göyər, Çiləbürt, Ağdam rayonunun Baş Qərvənd, Şirvanlı, Yusifcanlı, Mərzili, Füzuli rayonunun Horadız, Cəbrayıllı rayonunun Nüzgar və Mehdiyi kəndləri yaxınlığında, həmcinin Goranboy, Tərtər və Xocavənd rayonları ərazisindəki adsız yüksəkliklərdə yerləşən mövqelərdən də ordumuzun mövqeləri atəşə tutulub.

22 fevral 2019-cu il.

Ermənistən silahlı qüvvələrinin bölmələri cəbhənin müxtəlif istiqamətlərində iricəpli pulemyotlardan da istifadə etməklə sutka ərzində atəşkəs rejimini 22 dəfə pozub.

Ermənistən Respublikası Noyemberyan və İcevan rayonları ərazisindəki adsız yüksəkliklərdə yerləşən mövqelərdən Qazax rayonunun Kəmərli kəndində və adsız yüksəkliklərdə yerləşən mövqelərimiz atəşə tutulub.

Tərtər rayonunun işgal altında olan Göyər, Çiləbürt, Ağdam rayonunun Baş Qərvənd, Kəngərli, Yusifcanlı, Füzuli rayonunun Horadız, Cəbrayıllı rayonunun Mehdiyi kəndləri yaxınlığında, həmcinin Goranboy, Tərtər və Ağdam rayonları ərazisindəki adsız yüksəkliklərdə yerləşən mövqelərdən də ordumuzun mövqeləri atəşə tutulub.

Döyüş zamanı düşmənin hərəkət istiqamətini çətinləşdirən, hückum cəhdinin qarşısının alınmasında piyada əleyhinə, tank əleyhinə minaların basdırılması kimi mühəndis-istehkam tədbirlərinin görülməsi vacib şərtlərdəndir. Bu mənada istehkamçıların xidməti əvəz olunmazdır. Ona görə də daim döyüş vərdişlərini artırın ordumuzun istehkamçıları təlimlərə üstünlük verir, bilik və bacarıqlarını artırırlar. "N" hərbi hissəsinin ön xəttə yaxın yerləşən mühəndis-istehkam bölməsinde təlim çalışmaları zamanı əsgərlərin təcrübədən necə fəaliqla yararlandığının və yüksək döyüş vərdişlərinə yiyələnmək üçün qurğuların incəliklərini öy-

Nümunəvi xidmət

Uğurlara təminat yaradan Azərbaycan əsgəri

rənməyə böyük səy göstərdiyi-nin şahidi olurq.

Zabit Seymour Abiyevdən öyrənirik ki, istehkamçılarımız məşğələrlərə böyük diqqət ayırır. Bu səbəbdən də əsgərlər yüksək bilik və bacarıqlara yiyələnilərlər. "Onu da qeyd edim ki, ötən təlim dövrünün yekunlarına görə, hərbi hissəmiz döyüş və mənəvi-psixoloji hazırlıq səviyyəsi baxımından on si-rada olub. Bu da hərbi hissədə xidmət edən zabitlərin, gizirərin əmeyinin bəhrəsidir. Əsgərlər də öz növbəsində hərbi xidmət, təlim və məşqlərə ciddi yanaşırlar. Bütün burların sayesinde onlar qısa zamanda istədikləri nəticəni əldə edirlər. İstehkam bölməsində də bilikli, təcrübəli zabit və çalışan əsgər heyəti xidmət edir. Əsgərlər məşğələlərdə döyüşdə olduqca vacib və gərəkli olan mühəndis-istehkam qurğularının, cihazlarının sırlarına yiyələnir, biliklərini artırırlar".

Bələ nümunəvi, bacarıqlı, təlimdə möhkəmlənmiş əsgərlərdən biri də baş istehkamçı Namiq Abdullayevdir. Namiq idman Akademiyasını bitirib. "Vətənimizin keşiyində dayanmaq hər bir Azərbaycan əvladının borcudur. Xidmətə başladığım ilk gündən hərbi vərdişlərə dərindən yiyələnməyə və həmişə üzərimə düşən vezifənin məsuliyyətini hiss edib, onun öhdəsindən layiqincə gəlməyə çalışmışam. Koman-dırıqlarımız biz əsgərlərin döyüş

və mənəvi-psixoloji hazırlığına ciddi önem verir, qayğılarını yaxından öyrənib həllinə səy göstərir. Onlar qurğularla bağlı mükəmməl hərbi bilikləri bize aşılayırlar. Döyüş bacarığımızı artırmaq üçün tez-tez taktiki təlimlərdə iştirak edirik. Əldə etdiyimiz biliklərlə arxa-yınlaşmırıq. Keçirilən məşğələlərdə müasir istehkam qurğularından da istifadə qaydalarını öyrənirik. Onlar barədə müfəs-səl bilikləri də təcrübə zamanı qazanmışıq. Qarşımızda çox da uzaq olmayan məsafədə düşmən mövqeləri yerləşir. Biz hər an düşməndən müdafiə olunmaq üçün sayıqlığımızı artırırıq. Axi döyüş zamanı istehkamçılar önde gedənlər olurlar", - Namiq dedi.

Əsgər Namiq Abdullayev verilən təlim çalışmalarını yeri-nə yetirməyə davam edir. O, tapşırığı digər əsgərlərlə birlik-de yerinə yetirir. Onlar ərazidə basdırılmış piyada və tank əleyhinə minaları aşkarlayır və sonra da zərərsizləşdirirlər. Bax, beləcə, Azərbaycan əsgəri texnikanın sırlarına yiyələnməklə və biliklərini artırmaqla ordumuzun mühəndis-istehkam təminatının möhkəmlənməsinə töhfələrini verir. Azərbaycan əsgəri ugurlara təminat yaradır.

**Lale HÜSEYNOVA,
"Azərbaycan Ordusu",
foto
çavuş
Rəşad ƏMRAHOVUNDUR**

Naxçıvan Muxtar Respublikasında yerləşən hərbi hissələrdə Silahlara Nəzarət inspeksiyası keçirilib

Müdafıə Nazirliyi Mətbuat Xidmətinin məlumatına əsasən, Danimarka Krallığının rəhbərlik etdiyi, tərkibində ABŞ, Almaniya, Böyük Britaniya və Çexiyadan nümayəndələrin də olduğu 9 nəfərdən ibarət beynəlxalq inspeksiya qrupu tərəfindən Əlahiddə Ümumqoşun Orduda "Elan olunmuş yer" in inspeksiyası və qiymətləndirməsi aparılıb. "Avropada Adı Silahlı Qüvvələr haqqında Müqavilə", "Təhlükəsizlik və Etimad Quruculuğu Tədbirlərinə dair Vyana Sənədi" çərçivəsində döyüş tanklarının, zirehli döyüş maşınlarının, zirehli döyüş maşınları-

nın, çapı 100 mm və yuxarı olan artilleriya qurğu və sistemlərinin, döyüş təyyarələrinin və zərbə helikopterlərinin sayı yoxlanılıb, əsgər ya-taqxanalarına, tibb məntəqələrinə və hərbi hissələrin əra-zisindəki digər binalara baxış olub.

İnspeksiyanın sonunda beynəlxalq inspeksiya qrupunun və hərbi hissələrin nümayəndələrinə xatirə hədiyyələri təqdim edilib.

Səfər çərçivəsində qonaqlar muxtar respublikanın tarixi abidələrində, görməli yerlərində və Duzdağ Fizioterapiya Mərkəzində olublar.

HHM bölmələrinin döyüş atışlı taktiki-xüsusi təlimləri keçirilir

Hərbi Hava Qüvvələrinin (HHQ) Hava Hükumundan Müdafiə (HHM) hissə və bölmələrinin döyüş atışlı taktiki-xüsusi təlimləri keçirilir.

Müdafıə Nazirliyi Mətbuat Xidmətinin məlumatına əsasən, təlimlər zamanı həyəcan sənəti ilə qaldırılan bölmələr şərti düşənən hava zərbələrinin dəf edilməsi, verilmiş tapşırıq gərə qərəbələmə prosesinə uyğun qərargahların fəaliyyətlərini müşq etdirirlər.

Təlimlərdə HHM bölmələri döyüş atışları icra edəcəklər.

Səngər qələbə yolunun başlanğııcıdı

(Əvvəli 1-ci səhifədə)

...Azərbaycan Respublikası Prezidenti İlham Əliyevin qürurla dediyi bir kelamı indi də xatırladıram: "Azərbaycan Ordusu nəinki bölgədə, dünya miqyasında ən güclü ordular sırasındadır". Baş leytenant Fehruz Abbasov döyüş növbətçiliyi aparmağı hazırlaşan əsgərlərə baxır. İnam var bu baxışlarda, etibar var, güvəncə var, bir de

mətləblə eyni fikri burada da deyirəm. Burada da Murovdə eşitidlərimin eynini eşidirəm:

- Azərbaycan Ordusunun 100 illiyinə həsr olunmuş pərəddə Ali Baş Komandanın dediyi fikri yaxın vaxtlarda gerçək-ləşdirəcəyik. Qələbə qazanacaq, qələbə bayraqları Azadlıq meydانına getiriləcək, - çavuş Şahin Hüseynov belə deyir. Baş leytenant Fehruz Abbasovun əli əsgərin cıynına

tiramının qüdretidi. Bayaqdan bəri həzin-hezin əsən meh bir qədər çılgınlılaşdır. "Mehin çılgınlılaşması təbiətin Azərbaycan əsgərinə xeyir-duası", - deyirəm. Mayor Ruslan Novruzovunda, baş leytenant Fehruz Abbasovunda, əsgərlərin də baxışlarını incədən ince bir təbəssüm örtür. Mən zabitlərə baxıram, zabitlər əsgərlərə, əsgərlər qarşı tərəfə. Qəribə bir sükütdü. Nəsə deyən sükütdü; zabitlər məni anlayır, əsgərlər - zabitləri, qarşı tərəf, səngərlərin o üzü - əsgərləri. Qarşı tərəf də Vətən torpağındı, araya səngər düşsə də, ruhu oraldan özülməyən Azərbaycan əsgərinin niyyətini yaxşı bilir. Bu baxışları eyniləşdirən mətləbin cazibəsindənəyik. Baş leytenant məmmənlu baxışlara əsgər Seymour Məmmədov baxır, yeni, jurnalistin fikrine nə deyirsin. Hər halda, etiraf edim ki, fikri cavab almaq, nəsə xoş bir münasibət eşitmək üçün deməmişdim. Baş leytenantın baxış-təklifi könlümə yatar: təbiətin Azərbaycan əsgərinə xeyir-duası fikrinə əsgər münasibətini eşitmək kənən xoşluğu olacaqdı deyə, düşüncələrimi arzuladığım məcraya yönəldəcəkdi deyə.

Əsgər Seymour Məmmədov gözəcə qələbəye Böyük Qələbə deyəcəyik, - könül xoşluğu duyduğum məqama görə belə deyirəm.

- Qazanılacaq qələbəye Böyük Qələbə deyəcəyik, - könül xoşluğu duyduğum məqama görə belə deyirəm.

- Əsgərlərimizin hər biri həmin döyüslərdə iştirak etmək, qalib əsgərlərin sırasında olmaq isteyir. Bu, qələbə ruhudu, - zabitlər bu kəlmələri eşitmək nəcə də xoşdu!

Ruslan Novruzov Heydər Əliyev adına Azərbaycan Ali Hərbi Məktəbinin məzunudu. Orta məktəbdə oxuyanda ermənilərin törediyi vəhşiliklər haqqında o da eşidibmiş. Hərbçi olmağı qərara alıb. Zabitin könlümə yatan "Bu, qələbə ruhunun niyyətidi" fikrini "Bu niyyət Vətənə əsgər sevgisidi" fikriyle tamamlayıram. Bayaqdan bəri ora-bura vurnuxan duandan əsər-əlamət qalmayıb. Bizi gətirən yoluν yaş əlləri də, nəm sinəsi də qurumaqdadı...

Qişdi.

Saxta-sazaq yoxdu. Belkə də var, əsgərlərin əhatəsində hiss etmirik. Bu, Azərbaycan əsgərinin Vətən sevgisinin, təbiətin Azərbaycan əsgərinə eh-

enir. Bu ince teması əsgərin düşüncəsinə minnətdarlıq bili-rəm.

- Hər birimiz Hərbi anda sədaqətlə xidmət edirik. İlk xeyir-duamızı valideynlərimiz verib, əzizlərimiz verib, sonra zabitlərimiz, komandirlərimiz, bizdən əvvəl xidmət edən əsgər yoldaşlarımız. Azərbaycan əsgəri olmağımızla nə qədər qururla-nırsaqsa, mehin çılgınlılaşmasını təbiətin Azərbaycan əsgərinə xeyir-duası bilməyinizdən də eə qururlanıraq.

- 2016-cı ilin aprel döyüslərində əsgərlərimiz məktəbli idi. Əksəriyyəti döyüslərdə iştirak etmək isteyib. Bu döyüslər, dö-yüslərin qələbə sonluğu onların vətənpərvərlik duyğularını kükrədib. Necə deyərlər, hərbi xidmətə dərsliklərə salınmış aprel döyüslərində qazanılan qəlebənin ovqatıyla gəliblər. Hər biri Ali Baş Komandanın döyüş əmrinə hazırlırdı, - baş leytenant Fehruz Abbasov belə deyir.

Ötən il ezamiyyətə olanda temas xəttində - səngərdə əs-gər Mahir Məmmədovla səmi-

hiss edilməsi çətin olmayan ehtiram var:

- Çağırışçı hərbi xidmətə müəyyən mənəvi hazırlıqla gelir. Hərbi hissələrdə onun döyüş hazırlığı ilə bir sıradə mənəvi-psikoloji hazırlığı da yüksəlir. Bizim hərbi hissədə xidmət edən əsgərlər də mayor Ruslan Novruzovun dediyi kimi, yüksək döyüş əzmiyle, dönməz qələbə ruhuya xidmət edirlər.

Ötən il Murovdagda ezamiyyətdəydi. Orada da əsgərlərin baxışlarının qarşı tərəfdən - Kəlbəcərdən üzülmədiyi görülmüşdüm, bu metləbdən orada da danışmışdım. Əsgərlərimizin işıqlı düşüncələri ürəyimi dağadən döndərmişdi. "Burada qırılan yolu siz dəvəm etdirəcəksiniz", - demişdim. Araya anı süküt çökmüşdü. Əsgərlərdən biri: "Hərbi xidmətə müxtəlif rayonlardan çağırılmışq, Burada hər birimiz özümüzü kəlbəcərlər he-sab edir. Ali Baş Komandanın əmriyle dediniz yolla sonanacəm biz gedəcəyik, Kəlbəcəri işğaldan azad edəcəyik. Başqa mövqelərdə olanlar da digər rayonlarımıza azad edəcəklər", - demişdi. Qürurlanmışdım. Burada da eyni ovqatdayam. Eyni

aparırdıq. Əsgərlər əsgərləre, zabitlər zabitlərə, - mayor Ruslan Novruzov belə deyir...

- O döyüslər gəden vaxtlarda qardaşım hərbi xidmətdəydi. Tərxis edildikdən sonra deyirdi ki, "həmin vaxtlarda əsgər olsaq da, döyüslərdə iştirak edə bilmədiyimizin təəssüfunu yaşadıq, elə indi də yaşayıraq. Xidmətimiz başa çatdı, döyüş əmri verilmişdi, tərxis olunduq, indi növbə sizində". Biz əsgərlər döyüş əmri gözləyirik. İstəyirki, tərxis olunanda valideynlərimiz də, hərbi xidmətə olmuş qardaşlarımız da, çağırışçı yeniyetmələr də bizi qalib əsgər kimi qarışasınlar, - əsgər belə deyir.

Əsgərlərin ürəyindən keçənləri duymaq çətin deyil: torpaqlarımızın işğaldan azad edilməsində iştirak etmək. Duru niyəyətdi...

Qişda hava gah tutular, gah açılar. İndi belə deyil. Gömgöy gələcək dərəcədə bir əlcim də bulud yoxdu. Bunu zaman anlamında sabahlarımızın havasının necə olacağını rəmz bilirəm - aydın, işıqlı, nurlu. Burada da duyuram ki, Azərbaycan əsgəri sən-

əsirdi ve bu mehin doğmaliğında eşitidlərim düşüncələrimə hopmuşdu. Həmin səhəbət xatırlayıram, xatırladıram. Ara-yası ürkəcək sükut çökür:

- Mahirin sizə dediklərini yaşayan əsgərlərimiz çoxdur. Bu duyğuları o vaxtlar hərbi xidmətdə olanlar da yaşayıb. 2016-cı ilin aprelində hamımız döyüslərə getməyə can atıldıq. Hərbçi kimi verilən əmri yerinə yetirdik. Hər halda, həmin döyüslərdə iştirak edənlərə həsed

geri qələbə yolunun başlanğıçı bilir. Yaxınlarda qazanacağımız qələbə yolunun başlanğıcında - səngərdə, əsgərlərin əhatəsində yene sinəm ürəyi-mədarlıq edir, Qələbə kəlməsi yene düşüncələrimin göyqrşağıdı.

Düşüncələrim elə dönməz-ləşib ki!..

**Rəşid HÜSEYNOV,
"Azərbaycan Ordusu",
fotolar
C.CƏFƏROVUNDUR**

Sovet Qoşunlarının Əfqanistandan çıxarılmasının 30-cu ildönümü münasibəti ilə tədbir keçirildi

Müdafiə Nazirliyi və Səfərbərlik və Hərbi Xidmətə Çağırış üzrə Dövlət Xidmətinin birgə təşkilatçılığı ilə Dövlət Təhlükəsizliyi Xidmətinin Mədəniyyət Mərkəzində sovet qoşunlarının Əfqanistandan çıxarılmasının 30-cu ildönümü ilə bağlı tədbir keçirildi.

Tədbirdə dövlət və hökumət rəsmiləri, Milli Məclisin deputatları, Müdafiə Nazirliyinin idarə və təşkilatları, xarici ölkələrin Azərbaycandakı səfirləri, veteranlar və əcnəbi qonaqlar iştirak edirdilər.

Öncə ümummilli lider Heydər Əliyevin, Vətənimizin müstəqilliyi, ərazi bütövlüyü uğrunda və Əfqanistan mühəribəsində şəhid olanların xatirəsi bir dəqiqəlik sükutla yad edildi. Azərbaycan Respublikasının Dövlət himni səsləndirildi.

Səfərbərlik və Hərbi Xidmətə Çağırış üzrə Dövlət Xidmətinin rəisi general-leytenant Arzu Rəhimov çıxış edərək bildirdi ki, 1979-cu il dekabrın 25-dən 1989-cu il fevralın 15-dək keçmiş Sovet İttifaqının 40-ci ordusu Əfqanistan ərazisində olduğu müddətdə beynəmiləcili missiyasını yerine yetirərək 416 irimiqyaslı hərbi əməliyyat keçirib. "SSRİ-nin tərkibində olan keçmiş sovet respublikalarından 68 milletin nümayəndəsindən ibarət 620 mindenən çox hərbçi Əfqanistanda eməliyyatlarda iştirak edib. On illik Əfqanistan mühəribəsində 9000-dən artıq azərbaycanlı iştirak edib. Onlardan 208-i mühəribədə həlak olub, 420 nəfər əsil olub, 7 nəfər isə itkin düşüb. Əfqanistan mühəribəsində döyüşmüş azərbaycanlılar da coxsayılı qəhrəmanlıq nümunələri göstəriblər. Əfqanistan mühəribəsinin azərbaycanlı iştirakçıları Qarabağ mühəribəsində de-

torpaqlarımızın ərazi bütövlüyü uğrunda döyüşüblər. Əfqanistan mühəribəsi veteranlarından 17 nəfər ölkəmizin ərazi bütövlüyü uğrunda döyüşlərdə göstərdikləri igidiliklərə görə Azərbaycanın Milli Qəhrəmanı adına, yüzlərlə veteran isə müxtəlif orden və medallara layiq görünləblər. Azərbaycanlı veteranların fədakarlıqları gənclərimiz üçün əsl qəhrəmanlıq örnəyidir".

Xidmət rəisi bu gün ölkəmizdə 7 minə yaxın Əfqanistan mühəribəsi veteranının olduğunu, onların cəmiyyət həyatında fəal iştirak etdiklərini və gənclərin hərbi vətənpərvəlik ruhunda tərbiyəsi işinə mühüm töhfələr verdiklərini vurgulayaraq qeyd etdi ki, ulu öndər Heydər Əliyev Əfqanistan mühəribəsinin iştirakçılarına yüksək dıqqət və qayğı göstərib. Bu siyaset hazırda Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə uğurla davam etdirilir.

MDB ölkəleri Dövlət Başçıları Şurası yanında Beynəlxalq Döyüşçülərin işləri üzrə

yatımızın unudulmaz mərhələsi kimi yadda qalıb. "Bu mühəribə bizim üçün böyük həyat dərsi, fədakarlıq dövrü idi".

Sovet qoşunlarının Əfqanistandan çıxarılmasının 30-cu ildönümü ilə bağlı ölkəmizdə keçirilən tədbirin əhəmiyyətini yüksək qiymətləndirən general-leytenant Ruslan Auşev Azərbaycanda Əfqanistan mühəribəsi veteranlarına göstərilən hərəkəflə dıqqət və qayğıdan memnunluqla söz açdı.

Müdafiə nazirinin müavini general-leytenant Kərim Vəliyev Müdafiə naziri general-polkovnik Zakir Həsənovun tədbir iştirakçılarına və Əfqanistan mühəribəsi veteranlarına təbrikini çatdırıldı.

"Əfqanistanda gedən mühəribə illərində beynəlxalq döyüşçülər əvəzsiz döyüş təcrübəsi qazanıb, bacarıqlarını yüksəldib və adlarını qəhrəmanlar sırasına yazdırıblar.

Bugün biz mühəribədə cəsarət, şücaət, mərdlik və vətənpərvəlik nümayiş etdirənlərə öz ehtiramımızı bildirir, onları

komitənin və "Döyüş Qardaşlığı" Beynəlxalq veteranlar təşkilatı Ali Şurasının üzvü, Sovet İttifaqı Qəhrəmanı general-leytenant Ruslan Auşev bildirdi ki, Əfqanistan mühəribəsinin başa çatmasından 30 il keçməsinə baxmayaraq hə-

dərin hörmətlə yad edirik.

Təəssüflər olsun ki, bu mühəribədə qələbələrlə yanaşı, bize əziz və yaxın olan döyüş yoldaşlarımızı da itirmişik. Əfqanistandan qoşunların çıxarılması günü həm də orada həlak olan bütün hərbi qulluq-

çularımızın xatirəsinin yad edildiyi bir gündür. Müqəddəs hərbi vəzifəni layiqincə və şərəfle yerinə yetirənləri daim xatırlamaq bizim borcumuzdur.

Bu gün siz sarsılmaz döyüş qardaşlığının ənənələrini göz bəbəri kimi qoruyur, ölkənin ictimai-siyasi həyatında fəal iştirak edir, gənclərin vətənpərvəlik ruhunda tərbiyəsinə böyük töhfə verir, xidmət yoldaşlarınızı və həlak olanların ailələrini dəstəkləyirsiniz.

Bir daha qoşunların Əfqanistandan çıxarılması günü münasibətə sizi təbrik edir,

ra göstərilən yüksək dıqqət və qayğıdan danışdı. Gənclərimizin hərbi vətənpərvəlik ruhunda tərbiyəsi içinde veteranların daim fəal iştirak etdiklərinin vurgulayaraq, onların torpaqlarımızın işğaldan azad edilməsi üçün Ali Baş Komandanın əmrinə daim hazır olduğunu bildirdi.

Azərbaycan Respublikası Prezidenti Administrasiyasiının ictimai-siyasi məsələlər şöbəsinin müdürü müavini Ərəstun Mehdiyev veteranları təbrik edərək bildirdi ki, bu mühəribənin iştirakçıları qanlı döyüşlərdə əsl fədakarlıq göstərək, üzərlərinə düşən məsul vəzifəni layiqincə yerinə yetiriblər. "Mühəribə iştirakçılarının xidmətləri dövlət tərəfindən daim qiymətləndirilir. Mühəribənin od-alovundan keçən insanlar ləyaqətli vətəndaşlar kimi Azərbaycanın ictimai-siyasi həyatında fəal iştirak edirlər. Bu gün Azərbaycan dövləti Əfqanistan mühəribəsinin veteranlarına hərəkəflə qayğı gösterir. Prezident İlham Əliyev şəhid ailələrinə, veteranlara qayğı göstərilməsini, onların sosial-məisət problemlərinin həllini daim dıqqət mərkəzində saxlayır".

Cıxışlardan sonra Əfqanistan mühəribəsi, eləcə də ölkəmizdə bu mühəribənin iştirakçısı olan veteranlara göstərilən dövlət qayğıından bəhs edən film nümayiş olundu.

Tədbir Həzi Aslanov adına Mərkəzi Zabitlər Evinin yaradıcı kollektivinin konsert programı ilə başa çatdı.

**Baş leytenant
Günay TAGİYEVA,
"Azərbaycan Ordusu"**

Sovet qoşunlarının Əfqanistandan çıxarılmasının 30-cu ildönümü münasibəti ilə keçirilən tədbirlər davam edir. Növbəti tədbir "N" hərbi hissəsində baş tutdu. Tədbirdə general-leytenant Rövşən Əkbərov, veteranlar, xarici qonaqlar və hərbi hissə komandanlığı iştirak edildilər.

Ölkəmizdə səfərdə olan Əfqanistan mühəribəsi iştirakçıları "N" hərbi hissəsi ilə tanış oldular

Qonaqları salamlayan general-leytenant R.Əkbərov onların ölkəmizə səfərlərindən məmənluğunu ifadə etdi. Əvvəlcə hərbi hissənin ərazisində ucaldırılmış əməkmiyyət lider Heydər Əliyevin büstü öünüə gül dəstələri qoyuldu. Sonra qonaqlar hərbi hissənin ərazi-sinin əks olunduğu planda yerləşən inzibati binalarla tanış

oldular. Onlara məlumat verildi ki, hərbi hissə yenidən qurularaq əsgərlərin istifadəsinə verilib. Qonaqlar hərbi hissənin ərazisində inşa edilən qərarğah binası, əsgər yataqxanası, tibb məntəqəsi, hamam-cəməşirxana və digər xidməti obyektlərlə yaxından tanış olular. Qərargah binasında ulu öndər Heydər Əliyevin və

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin ordu quruculuğu prosesinə verdikləri töhfələri, göstərilən dıqqət və qayğını, əsgər və zabitlərə görüşlərini eks etdirən fotosu qonaqlara nümayiş olundu. Zabit Əli Mustafayev hərbi hissə haqqında qonaqlara geniş məlumat verdi. Azərbaycan Ordusunun gücünün, qüdrəti-

nin gündən-günə artdığını vurgulayan zabit veteranlarla görüşün də şəxsi heyətin qəhrəmanlıq ruhunda tərbiyəsində müsbət rol oynadığını bildirdi. Sovet İttifaqı Qəhrəmanı, ehtiyatda olan general-polkovnik Valeriy Aleksandrovic Vostrotin hərbi hissənin xatirə kitabına ürek sözlərini yazdı.

Sonda qonaqlar hərbi hissənin əsgər yeməkhanasında milli mətbəximizə məxsus olan təamlardan daddılardı.

**Baş leytenant
Mehəmməd NƏSİRLİ,
"Azərbaycan Ordusu"**

Hərbi Akademiyanın yaranmasının 20-ci ildönümü qeyd olundu

Silahlı Qüvvələrin Təlim və Tədris Mərkəzində Silahlı Qüvvələrin Hərbi Akademiyasının yaranmasının 20-ci ildönümüne həsr olunmuş tədbir keçirildi.

Xalqımızın ümummilli lideri Heydər Əliyevin və torpaqlarımızın suverenliyi, ərazi bütövlüyü uğrunda şəhid olanların xatirəsi bir dəqiqəlik sükutla yad edildi. Azərbaycan Respublikasının Dövlət himni səsləndirildi.

Tədbir iştirakçılarının nəzərinə çatdırıldı ki, Azərbaycan Respublikasının Silahlı Qüvvələri üçün ali hərbi təhsilli komandir və qərargah zabitlərinin, hərbi-elmi işçilərin hazırlanmasını, onların ixtisaslarının artırılmasını, hərbi iş sahəsində elmi tədqiqatların aparılmasını və dövlət orqanlarında çalışan yüksək vəzifəli şəxslərə respublikanın müdafiəsi ilə əlaqədar hərbi-strateji, hərbi-iqtisadi və hərbi-siyasi

yev qeyd etdi ki, ulu öndər Heydər Əliyev tərəfindən əsası qoyulan və Ali Baş Komandan cənab İlham Əliyevin prezidentliyi dövründə inkişafının ən yüksək zirvəsinə çatan ordumuzun gücünün və potensialının mühüm göstəricilərdən biri də, heç şübhəsiz ki, zabit kadrlarının müasir tələblərə cavab verən peşə hazırlı-

nın divarları arasında əldə edilən təcrübənin əsasını təşkil edir. Məhz nəzeriyə ilə praktikanın düzgün əlaqələndirilməsi, müasir döyüş praktikasında özünü gösterən yeniliklərin ümumiləşdirilərək dinleyicilərə çatdırılması onların dərin bilikli zabitlər kimi yetişməsi üçün imkan yaratmaqdır. Bu isə ordunun hissə və birləşmələrinin daha səmərəli şəkildə idarə edilməsində özünün müsbət cəhətlərini göstərməkdədir. Ötən 20 il ərzində Hərbi Akademiya əhəmiyyətli bir inkişaf yolu keçmişdir. Bu müddət ərzində Hərbi Akademiya struktur baxımından tek-milləşib, tədrisin təşkili baxımından daha qabaqcıl təcrübənin tətbiqinə yer verilib. 2014-cü ildən etibarən bu təhsil ocağına qəbul üçün tələblər daha da gücləndirilər və Hərbi Akademiyyada zəruri biliklərin məmənşənilməsi üçün səmərəli bir atmosfera yaradılıb. Bu gün müəllim və dinleyici arasında qarşılıqlı pedaqoji fəaliyyətin düzgün qurulması, dinleyici təşəbbüskarlığına geniş yer verilməsi zabit hazırlığının mühüm amillərindəndir. Məmənunluqla qeyd edilməlidir ki, 2016-ci ilin aprelində erməni hərbi qüvvələrinin texribatlarına cavab verərək ciddi uğurların əldə edilməsində Silahlı Qüvvələrin Hərbi Akademiyanın məzunlarının da rolü az olmamışdır".

Hərbi Akademiyanın reisi onu da vurguladı ki, Ali Baş Komandan İlham Əliyevin rəhbərliyi altında ordumuzun gündən-güne güclənməsi və onun Azərbaycanın ərazi bütövlüyünü qısa zaman ərzində bərpə etməyə qadir olan bir qüvvəyə çevrilərək bütün xalqımız tərəfindən böyük sevincə məmənunluqla qarşılanaqdadır. "Bu ordunun uğurlarının əldə edilməsində xüsuslu çəkiyə malik olan peşəkar zabit kadrlarının gələcəkdə də yetişdirilməsi isə Hərbi Akademiyanın qarşısında çox böyük vəzifələr qoyur. Şübə yoxdur ki, Hərbi Akademiyanın müəllim və professor heyeti və bütün kollektivi bu vəzifənin öhdəsinində uğurla gəlməklə dövlət rəhbərinin müəyyənləşdiridi vəzifələri, Müdafiə nazirinin müvafiq əmr və göstəriş-

məsələlərin öyrədilməsini təmin etmək məqsədi ilə Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 20 fevral 1999-cu il tarixli Fərmanı ilə Azərbaycan Respublikası Silahlı Qüvvələrinin Hərbi Akademiyası yaradılmışdır. Hərbi Akademiyyada iki il müddətində təhsil alan dinleyicilər taktiki, operativ səviyyədəki birlik və qərargahlarda komandir və qərargah zabitləri vəzifələrində çalışmaq üçün hazırlanırlar. Hərbi Akademiyyada təşkil olunmuş tədris prosesi hərbi-strateji, operativ-taktiki, eləcə də hərbi-siyasi və hərbi-iqtisadi məsələlərin öyrənilməsini təmin edir. Azərbaycan Respublikası Silahlı Qüvvələrinin Hərbi Akademiyanın nəzdində Strateji Tədqiqatlar və Dövlət Müdafiəsi idarəetmə və Hərbi diplomatiya kursları da fəaliyyət göstərir. Kursların vəzifəsi respublikanın müdafiəsi ilə əlaqədar hərbi-strateji, hərbi-iqtisadi və hərbi-siyasi məsələlərin öyrənilməsini təmin etməkdir. Xarici dil kurslarında hərbi qulluqçuların xarici dil lərde ünsiyyət bacarığının formalaşması və vərdişlərinin təkmilləşdirilməsi həyata keçirilir.

Hərbi Akademiyanın reisi general-leytenant Heydər Piri-

ye qادر olacaq kadrların hazırlanması vəzifəsini də öz üzərinə götürməli idi. Artıq 20 ildir Hərbi Akademiya uğurlu bir inkişaf yolu keçərək respublikanın hərbi təhsil sisteminde özünə layiq olan yeri tutub. Həmin illər ərzində akademiyanı yüzlərlə zabit bitirmiş və ali hərbi birləşkərə yiyələnmişlər. İndi ordumuzun elə bir hissəsini, birləşməsini, yüksək idarəcilik strukturunu tapmaq mümkün deyil ki, orada Hərbi Akademiyanın məzunu ilə rastlaşmaq mümkün olmasın.

Silahlı Qüvvələrin Hərbi Akademiyasının dinleyicisi 2-ci dərcəli kapitan Elvin Rzayev bildirdi ki, Azərbaycanın müstəqilliyinin bərpasından sonra xalqın tələbi ilə yenidən hakimiyətə qayıdan ümummilli liderimiz Heydər Əliyev müasir Azərbaycan Ordusunun əsasını qoymaqla onun zabit korpusunun hazırlanmasına və bütünlükdə hərbi təhsil sisteminin müasir tələblər səviyyəsində formalşamasına xüsusi diqqət ayırdı. "Hərbi Akademiyanın yaradılmasının 20-ci ildönümü böyük sevincə qeyd etdiyimiz Azərbaycan Respublikası Silahlı Qüvvələrinin Hərbi Akademiyasının yaradılması da Ulu Önderin adı ilə bağlıdır. Ümummilli liderimiz Heydər Əliyevin qərar və sərəncamları əsasında hələ keçən əsrin sonlarında Azərbaycanda yeni hərbi təhsil məssəsələrinin əsası qoyuldu, ordu quruculuğu üçün zəruri olan müxtəlif ixtisaslı zabitlərin ha-

cilik tarixinin yaddaşalan və öz əhəmiyyətini heç zaman itirməyəcək səhifələrindən biridir. Hərbi Akademiyanın qarşısına qoyulan əsas vəzifələr - ali hərbi təhsilli komandir və qərargah zabitlərinin hazırlanması, onların ixtisasının artırılması, hərbi sahədə elmi tədqiqatların aparılması və dövlət orqanlarında çalışan yüksək vəzifəli şəxslərə respublikanın müdafiəsi ilə əlaqədar hərbi-strateji, hərbi-iqtisadi və hərbi-siyasi məsələlərin öyrənilməsinin təmin edilməsi kimi müəyyənləşdirilib. Bu təhsil müəssisəsi ali hərbi təhsilli taktiki və əməliyyat səviyyəli zabitlərin hazırlığı ilə bərabər, mühüm dövlət orqanlarında ölkənin müdafiəsinin təşkilinin aktual məsələlərini həll etmə-

zırlığı respublika daxilində təşkil edildi. Akademiyanın yaradılması ordu quruculuğunun daha uğurla aparılması üçün yüksək səviyyəli peşəkar zabit kadrlarının hazırlanması zərurətindən irəli gəldi. Milli təhsil ənənələrinə söykənərək ali savadlı zabit kadrların hazırlanması respublika daxilində təşkil edildi".

Sonda bir sıra hərbi qulluqçular və mülki şəxslər qıymətli hədiyyələrlə, fəxri fermanlarla mükafatlandırıldılar.

Tədbir Həzi Aslanov adına Mərkəzi Zabitlər Evinin yaradıcı kollektivinin rəngarəng çıxışları ilə sona çatdı.

Baş leytenant
Ruslan HƏSƏNZADƏ,
"Azərbaycan Ordusu"

Azərbaycan Ordusunun şəxsi heyəti ilə keçirilən ictimai-siyasi hazırlıq dərsi

(İctimai-siyasi hazırlıq qrupunun rəhbərinə dərsə hazırlaşmaq üçün kömək)

Sıallar:

1. Dövlətçilik tariximiz.
2. Azərbaycan Atabəylər dövlətinin yaranması və inkişafı.

Dövlətçilik tariximiz

VII əsrin əvvəllerində Azərbaycanın şimalında - Albaniya da Mehranlırlar sülaləsinin hökmərənliyi başlandı. Bu sülalə hakimiyyətini Albaniyanın Girdiman vilayətində qurmuşdu. Sonralar Mehranlırlar hakimiyyəti bütün Albaniya dövlətini əhatə etmiş, mərkəzi isə Partav şəhəri (indiki Bərdə şəhəri) olmuşdur. Sülalənin banisi Mehran idi. O, mənsub olduğu sabırlar adlı türk tayfaları ilə birlikdə Girdiman vilayətində məskunlaşdı. Burada Mehrəvan şəhər salındı.

VII əsrin 60-ci illərində Xilafətdə Əməviler sülaləsinin nümayəndələri hakimiyyətə gəldi. Əməviler müharibələri gücləndirdilər. Bizans bu müharibələrde zəiflədi. Albaniya təklikdə çoxsaylı ərəb qoşunları ilə döyüsdə uğur qazana bilməzdi. Şimaldan xəzərlərin yürüşü, cənubdan isə İran feedallarının hücumu Cavanşirin Xilafətə qarşı münasibətini dəyişdi. Cavanşır uzaqqorən xarici siyaseti ilə Azərbaycanın şimal torpaqlarını - Albaniyanı ərəb xilafətinin, Bizansını, Sasaniyənin və xəzərlərin işğallarından xilas etdi. Lakin müstəqilliye can atan bizansprest feedallar sui-qəsd təşkil edərək 681-ci ildə Cavanşırı qətlə yetirdilər. Onun varisleri isə Albaniyanı qoruya bilmədilər. 705-ci ildə ərəblərin hücumu nəticəsində Albaniyanın daxili müstəqilliyi leğv göstərmişdir.

VII əsrin 40-ci illərində ərəb qoşunları Azərbaycana yürüşə başladılar. Sasani imperiyası dağıldıqdan sonra ərəblər Azərbaycanın işğalını genişləndirdilər. VII əsrde Azərbaycan uğrunda ərəblərlə xəzər türkləri arasında başlayan müharibələr VIII əsrde daha da şiddetləndi. Ərəbler Azərbaycanda möhkəmləndikdən sonra xəzərlərə qarşı daha müteşəkkil müharibəyə başladılar. Buna baxmayaq, döyüslərdə hərbi üstünlük gah xəzərlərin, gah da ərəblərin əlinə keçirdi.

Ərəb işğalları və İslam dininin Azərbaycanın bütün ərazisində yayılması əvvəlki dinləri tam sıxışdırıb çıxara bilmədi. Lakin İslam dininin yayılması xalqın tələyində misilsiz dönüş yaratdı. İqtisadi və siyasi sabitlik yarandı. Bu sabitlik təsərrüfatın canlanması və Azərbaycan mədəniyyətinin inkişafına təkan verdi. İslamaqədərki mədəniyyət məzmununu dəyişərək yeni keyfiyyət qazandı.

IX əsrde Xilafət Babəkin başçılıq etdiyi xalq azadlıq hərəkatı nəticəsində zəifləmişdi. Xilafətə tabe olan ölkələrə azadlıq müharibələri genişləndirdi. Azərbaycan Xilafətə qarşı azadlıq hərəkatının başlıca mərkəzlərindən biri idi. Xilafətə qarşı mübarizə bu imperiyani zəiflətdi və Azərbaycanda bir sıra yerli feodal dövlətləri: Şirvanşahlar, Saciler, Salariłar, Şəddadilər, Rəvvadilər

Mövzu: Dövlətçilik tariximiz. Azərbaycan Atabəylər dövləti.

İctimai-siyasi hazırlıq qrupunun rəhbərinə bu dərsə hazırlaşarkən Azərbaycan tarixinə dair tarixi və digər müvafiq ədəbiyyatdan istifadə etmək və mövzunu bölmənin gündəlik həyatı ilə bağlamaq tövsiyə olunur.

dövlətləri yarandı. Azərbaycanın qədim dövlətçilik ənənələri dırçəldi. Bu dövlətlərlə yanaşı, Şəki hakimiyyəti, Dərbənd və Tiflis emirlikləri kimi nisbətən kiçik dövlətlər də yaranmışdı. Bu dövlətlərin hamisində İslam dini rəsmi din olmuş, Azərbaycan xalqının təşəkkülü üçün vacib olan vahid türk dili və türk-islam mədəniyyəti formalaslaşmışdı.

XI əsrin ortalarında Azərbaycanda fəaliyyət göstərən Şirvanşahlar, Şəddadilər və Rəvvadilər dövləti arasında siyasi və iqtisadi əlaqələr zəif idi. Onlar bir-biri ilə çəkişirdilər. Belə bir şəraitdə Orta və Yaxın Şərqdə Səlcuqilər imperiyası yarandı. Orta Asiya, İran, İraq, Suriya, Misir, Kiçik Asiya, on Qafqaz xalqları ilə birlikdə Azərbaycan da Səlcuqilərin hakimiyyəti altına keçdi. Səlcuqilər dövlətinin banisi oğuz tayfasına mənsub Səlcuq adlı şəxs idi. Səlcuq bir əsrdən artıq ömür sürmüş, islam dinini qəbul etdi. Sonra bu dinin bütün türklər arasında yayılması uğrunda mübarizə aparmışdır. 119 il fəaliyyət göstərən Səlcuqilər dövləti türk-dilli xalqların herbi-siyasi, sosial-iqtisadi və mənəvi inkişafına güclü təsir göstərmişdir.

XII əsrin 20-30-cu illərində Səlcuq sultanları arasında hakimiyyət uğrunda mübarizə nəticəsində mərkəzi hakimiyyət zəiflədi və nəticədə XII əsrin 30-cu illərində Azərbaycan Atabəylər dövləti yarandı.

Azərbaycan Atabəylər dövlətinin yaranması və inkişafı

Atabəylər dövlətinin yaradıcısı zəmanəsinin ağlılı diplomati və uzaqqorən dövlət xadimi Şəmsəddin Eldəniz Eldəgizlər sülaləsinin (1136-1225) banisi idi. Orta əsrlərdə Azərbaycan dövlətçilik tarixində Atabəylər dövləti mühüm yer tutdurdu. XII-XIII əsrlərdə Şəmsəddin Eldəniz Böyük Atabəy (atabəy el-əzəm) adlanmağa başladı. Onun böyük oğlu və sultanın ana tərəfdən qardaşı Nüsərətəddin Cahan Pəhləvan sultanın əmir-hacıbı, ikinci oğlu Müzəffərəddin Osman Qızıl Arslan isə sultan ordularının ali baş komandanı (əmir-sipahsalar əlkəbir) təyin edildi. Eldəniz özünü bütün əmirlərini dövlətdə yüksək vəzifələrə təyin etdi.

Bu dövrdən başlayaraq, atabəy Eldənizin bütün fəaliyyəti yeni dövlət hakimiyyətinin nüfuzunun möhkəmləndirilməsinə yönəldildi. İraq sultanlığının tərkibinə daxil olan vilayətlərin və ölkələrin bütün hakimləri, o cümlədən onun bütün vassalları sultan Arslan şahın ona qarşı münasibətinin məqsədini gözleyməyə başladı.

ve mənbələrin göstərdiyinə görə, xalq haqq-ədalət və sakitlik içərisində yaşamağa başladı.

Azərbaycan Atabəylər dövlətinin yaradıcısı Şəmsəddin Eldənizin hakimiyyətinə yekun vurarkən, qeyd etmək lazımdır ki, Şəmsəddin Eldəniz ona tabe ərazini genişləndirməyə çalışır və öz müsəsirləri vilayət hakimlərinin üsulları ilə əmirlərə vaxtaşırı ittifaqdan istifadə edərək, həmin anda da, həmçinin, döñük-cəsinə və saymazyana hərəkət edirdi. Buna baxmayaraq, Böyük Atabəyin hər şeydən əvvəl mərkəzi hakimiyyətin hərbi qüvvələrinin və maddi ehtiyatlarının möhkəmləndirilməsinə yönəldilən fəaliyyətdənki yaradıcı anlar biziše daha əhəmiyyətli görünür.

Eldənizin hakimiyyətinin sonlarına yaxın bütün dövlət quruluşu sisteminin nizama salınması, hər şeydən əvvəl vassalların mərkəzi hakimiyyətə bağıllığının möhkəmləndirilməsi, sözsüz ki, hərbi qüdrətinin gücləndirilməsi ilə başlıb idi. Bir daha yada salaq ki, sultan Məsudun bütün hakimiyyət dövrü əmirlər ittifaqı ilə ara müharibələrində keçmiş və sultan hökuməti məhz hərbi güc-süzlüyü nəticəsində bu mübarizədə sərt və müstəqil mövqe tutma bilmədi. Mərkezdən qaçan qüvvələrin öz fəaliyyətlərini davam etdirmələrinə, xarici siyasetin mürəkkəbləşdiyi dövrdə əmirlərin mərkəzi hakimiyyətdən müstəqilliye can atmalarının güclənməsinə baxmayaraq, adı sərkərdələrdən olmayan atabəy Eldənizin hərbi qüdrəti ilə sultan suverenliyinən birləşməsi,封建 ierarxiyasında Sədrəddin əl-Maraqi əhalini xilas etmək xatirine şəhəri təslim verdiyindən Cahan Pəhləvan oranı, demək olar ki, döyüssüz ələ keçirir. Burada bağlanmış sühl müqaviləsinə əsasən, Cahan Pəhləvan Təbrizə sahib olur, Marağa isə monqolların başqınına qədər öz sahiblərinin əlinde (ixtiyarında) qalır. Cahan Pəhləvan Təbrizi iqta sifətilə qardaşına verir.

Atabəy Cahan Pəhləvanın xarici siyasetindən nəzəriyyətindən narazı qalan İraq əmrələri Cahan Pəhləvanın sultanlığının paytaxtından getməsindən istifadə edərək, sultani Azərbaycana hücumuna keçməyə təhdik edirdilər. Onlar sultana məsləhət görürdülər ki, əger sən Azərbaycanı azad etsen, oraya etibarlı adamlardan birini hakim təyin edib Həməda-

dövlətinin xarici siyaset mövqeyinin gələcəkdə daha da möhkəmləndirilməsindən ibarət olmuşdur. Lakin Atabəyin hakimiyyətinin son dövrlərində vila-yətərlərin daxili vəziyyəti mürəkkəb idi: sonralar məlum oldu ki, Cahan Pəhləvanın həyata keçirdiyi tədbirlərin coxu mərkəzi hakimiyyətin möhkəmlənməsinə eyni dərəcədə kömək edə bilmişdir.

Eldənizlər dövləti tarixini tedqiqinən ən çətin dövrü XII əsrin 80-ci illərinin sonu 90-ci illər atabəy Qızıl Arslan və İraqın sonuncu Səlcuq sultani III Toğrolun hakimiyyəti dövründür. Ərəb və fars mənbələrinin, o cümlədən bu dövrdə baş verən hadisələrin şahidlərinin məlumatları çox mehduddur. Lakin əlimizdə olan qısa məlumatlardan belə təsəvvür etmək olar ki, bu dövr siyasi hadisələrlə dolğun dövdür və Azərbaycan Atabəyləri bu zaman ciddi sarsıntılarla məruz qalmışdır.

Cahan Pəhləvan məmlükələrinə vəsiatı ilə dövləti idarə etmək üçün xüsusi sistem yaratmaqdə öz şəxsi qullarının yardımına arxalanmış, eyni zamanda məmlük yuxarı təbəqəsinin əsasını qoymuşdur. Onlar da atabəy Cahan Pəhləvanın ölümündən sonra 30 il ərzində baş vermiş bütün tarixi hadisələrdə həlledici rol oynamışlar. Bu məmlükələr böyük mənsəb və qüdrət sahibi olmuş və atabəyin ölümündən sonra İraq ərazisini zəbt etmişlər.

1206-ci ildə Çingiz xan tərəfindən Mərkəzi Asiyada yaradılmış Monqol dövləti ilk vaxtdan herbi yürüşlərə başladı. Monqol ordusu geniş əraziləri tutaraq Azərbaycana doğru irəlilədi. 1220-ci ildə monqol qoşunu Cəbe ve Sabutayın rəhbərliyi ilə Azərbaycan torpaqlarına daxil oldu və Təbrizə çatdı. Şəhər möhkəm qala divarları ilə əhatə olunmuşdu. Bunu görən monqollar danişığa girməyə üstünlük verdilər. Gürcüstana hücum edib möglub etdi. Monqollar Təbriz üzərindən həlledici rol oynamışdır. Bu məmlükələr böyük mənsəb və qüdrət sahibi olmuş və atabəyin ölümündən sonra İraq ərazisini zəbt etmişlər.

1221-ci ildə əvvellerində Marağaya və 1222-ci ildə Şamaxıya hücum edən monqollar şəhərləri talan etdilər. Bu hadisədən sonra monqollar şimala üz tutdular. Dərbəndi tuta bilməcəklərini anlayıb Azərbaycanı tərk etdilər. Talan olunmuş Azərbaycan zəifləyib gücdən düşmüdü. Yeni torpaqlarda möhkəmlənmək istəyen Xərezmşah şahzadəsi Cəlaləddin 1225-ci ildə Azərbaycana hücum etdi. Atabəylərin sonuncu hökmədəri Özbək Naxçıvana, Əlinə qalmasına yollandı. Başsız qalan Təbriz əhalisi müdafiəyə qalxdı. Şəhər rəisi başda olmaqla əhali bir həftə döyüdü və Cəlaləddin qələbə qazandı. Təbriz, daha sonra isə Gəncə zəbt edildi və bununla da Atabəylər dövləti süquta uğradı.

Müdafıə Nazirliyi
Mənəvi-Psixoloji
Hərəkət və İctimaiyyətə
Əlaqələr İdarəsi

Atabəy Cahan Pəhləvanın xəzərlərinin yaradıcılığının əsas qızılı, Təbrizin onun hakimiyyətinə baxmaq, əsas qüvvələrinin öz fəaliyyətlərini davam etdirmələrinə, xarici siyasetin mürəkkəbləşdiyi dövrdə əmirlərin mərkəzi hakimiyyətdən müstəqilliye can atmalarının güclənməsinə baxmayaraq, adı sərkərdələrdən olmayan atabəy Eldənizin hərbi qüdrəti ilə sultan suverenliyinən birləşməsi,封建 ierarxiyasında Sədrəddin əl-Maraqi əhalini xilas etmək xatirine şəhəri təslim verdiyindən Cahan Pəhləvan oranı, demək olar ki, döyüssüz ələ keçirir. Burada bağlanmış sühl müqaviləsinə əsasən, Cahan Pəhləvan Təbrizə sahib olur, Marağa isə monqolların başqınına qədər öz sahiblərinin əlinde (ixtiyarında) qalır. Cahan Pəhləvan Təbrizi iqta sifətilə qardaşına verir.

Atabəy Cahan Pəhləvanın hakimiyyətinin əsas qızılı, Təbrizin onun hakimiyyətinə baxmaq, əsas qüvvələrinin öz fəaliyyətlərini davam etdirmələrinə, xarici siyasetin mürəkkəbləşdiyi dövrdə əmirlərin mərkəzi hakimiyyətdən müstəqilliye can atmalarının güclənməsinə baxmayaraq, adı sərkərdələrdən olmayan atabəy Eldənizin hərbi qüdrəti ilə sultan suverenliyinən birləşməsi,封建 ierarxiyasında Sədrəddin əl-Maraqi əhalini xilas etmək xatirine şəhəri təslim verdiyindən Cahan Pəhləvan oranı, demək olar ki, döyüssüz ələ keçirir. Burada bağlanmış sühl müqaviləsinə əsasən, Cahan Pəhləvan Təbrizə sahib olur, Marağa isə monqolların başqınına qədər öz sahiblərinin əlinde (ixtiyarında) qalır. Cahan Pəhləvan Təbrizi iqta sifətilə qardaşına verir.

Atabəy Cahan Pəhləvanın xəzərlərinin yaradıcılığının əsas qızılı, Təbrizin onun hakimiyyətinə baxmaq, əsas qüvvələrinin öz fəaliyyətlərini davam etdirmələrinə, xarici siyasetin mürəkkəbləşdiyi dövrdə əmirlərin mərkəzi hakimiyyətdən müstəqilliye can atmalarının güclənməsinə baxmayaraq, adı sərkərdələrdən olmayan atabəy Eldənizin hərbi qüdrəti ilə sultan suverenliyinən birləşməsi,封建 ierarxiyasında Sədrəddin əl-Maraqi əhalini xilas etmək xatirine şəhəri təslim verdiyindən Cahan Pəhləvan oranı, demək olar ki, döyüssüz ələ keçirir. Burada bağlanmış sühl müqaviləsinə əsasən, Cahan Pəhləvan Təbrizə sahib olur, Marağa isə monqolların başqınına qədər öz sahiblərinin əlinde (ixtiyarında) qalır. Cahan Pəhləvan Təbrizi iqta sifətilə qardaşına verir.

Heydər Əliyev adına Azərbaycan Ali Hərbi Məktəbində görüş keçirilib

Azərbaycan Ordusunda milli-mənəvi dəyərlərimizin təbliği, şəxsi həyətə vətənpərvərlik hissələrinin aşıllanması, gənclərdə hərbi vətənpərvərliyin təbiyiə edilməsinə məqsədilə Müdafiə Nazirliyi və Dini Qurumlarla iş üzrə Dövlət Komitəsi birgə tədbirlər həyata keçirir.

Müdafie Nazirliyi Mətbuat Xidmətinin məlumatına əsasən, imzalanmış birgə tədbirlər planına uyğun olaraq, komitə nümayəndələri Heydər

Əliyev adına Azərbaycan Ali Hərbi Məktəbinin kursantları ilə görüşüb.

Tədbirdə "Şəhadət" filmində kursantların baxışı təşkil olunub və "Ulu öndər Heydər Əliyevin azərbaycanlıq məf-

kurəsi əsasında milli-mənəvi dəyərlərin qorunub saxlanması", "Azərbaycan qanunvericiliyində vicedən azadlığı və dövlət-din münasibətləri" mövzularında söhbətlər aparılıb.

Şəhidlər ölmür

Bəlkə də insanla torpaq arasındaki doğmaliq insanın son nəfəsdən sonra torpağa qayıdışındadır... Bəziləri ömr yolunu sadə basa vuraraq torpağa gəvənlər, bəziləri şəhidlik zirvəsinə yüksələrək gəvənlər.

Yalnız müqəddəs amal uğrunda vuruşan, Vətən və xalq yolunda canını fəda etmədən çəkinməyən, cəsaretlə, hünərlü, qorxmaz insanlar çatırlar bu yüksəkliyə.

Elnur Əliyev 1976-ci il avqustun 16-da Füzulinin Dədəli kəndində anadan olmuşdu. Tanışları sakit təbiəti Elnurun qoçaq, iğid olduğunu bilmirdilər. Sakit olması, başını aşağı salıb yerimesi onu insanlara fərqli tanıtmışdı. Elnur böyüdü. Hərbi olmayı qərara almışdı. Bu niyyətə 8-ci sinifdən C.Naxçıvanski adına Hərbi Liseyə qəbul oldu. El-

nur ilk günlərdən fərqlənirdi. Hərbi liseyden sonra H.Əliyev adına Azərbaycan Ali Hərbi Məktəbi...

Leytenant Elnur Əliyev Tovuza xidmətə göndərilir. Ailede 4 uşaq olublar. Valideynləri heyatdan vaxtsız köçüb. Böyük qardaş olan Elnur sanaki onlara bir ana-ataymış kimi qayıt gösterir.

Elnur şəhid olmuşdu. Şəhidiň oğlu Elvin Əlizadə atasının tabutunu qucaqlıb ağlayır. "Bu mənim atama son sarılmağımı, mən onu bir daha görə bilməyəcəm", - demişdi Elvin. Neşinin üzərine örtülen üçrəngli bayraq Elvinə təqdim olunmuşdu. O, bayrağı öpərək bağırina basmışdı.

"Atama deyirəm ki, yuxularıma gel. Nə arzun, istəyin varsa, de. Mən onları gerçəkləşdirəm. Sənین üzəyində heç bir gerçəkləşməmiş arzun qalmayacaq, ata. Torpaqlarımızı da işğaldan azad edəcəyik".

Hüsnüyyə İDRİSOVA,
BSU-nun II kurs tələbəsi

Gənc zabitlərimiz Vətən bize güvənir

Bu gün xalqımızın Qarabağ sevgisini yaşatmaq namına canlarından keçməyə hazır olan minlərlə əsgər və zabitimiz var. Bir ordunun mövcudluğu, dönyanın aparıcı orduları ilə müqayisə olunması üçün onun sağlam kadrlarla komplektləşməsi vacib şərtdir. Çünkü ordunun müasir teleblərə uyğun formalaşdırılması və möhkəmləndirilmesi, gələcəyin etibarlı terminati intellektual səviyyəli potensial gənc kadrların hazırlanıbından, onların aparıcı qüvvə-

yə çevrilməsindən asılıdır.

Bələ zabitlərimizdən biri de leytenant Şahin Zeynalovdur. Mingəçevir Politexnik Universitetinin mezunu olan genç zabit hesab edir ki, Azərbaycan Ordusu və onun şəxsi həyəti tam döyük qabiliyyətlidir. İstənilən döyük tapşırığını yerinə yetirməyə hazırlıdır. Ona görə ki, hər bir hərbi qulluqçu üzərinə düşən vəzifənin öhdəsindən layiqince gəlməyə çalışır: "Övvəlki illərlə müqayisədə praktiki məşğələlərə, praktiki dərslərə xüsusi önem verilir. Nəzəri dərslərdən sonra cöl çıxışlarında praktiki vərdişlər artırılır".

Həmin hazırlığın nəticəsidir ki, aprel döyüslərində ordumuz xalqımıza qəlebə sevinci bəxş etdi: "Apardığımız döyük əməliyyatları bir daha sübut etdi ki, Azərbaycan Ordusu torpaqlarımızı işğaldan azad etməyə qadirdir. Ordumuzun qüdrəti, silah-sursat arsenalımızın gücü sayəsində düşmənə ağır, sarsıcı zərbələr vuruldu və qəhrəmanlıq tariximi-

zin yeni sehifəsi yazıldı".

Zabit onu da bildirdi ki, diqqət və qayğı əsgəri nümunəvi xidmət etməyə ruhlandırın əsas amillərdən biridir. Qişin bu günündə qarşısına qoyulan tapşırığın öhdəsindən gelən Azərbaycan əsgərinə qəhrəman sözü yaraşır, - deyə zabit sözüne davam etdi. - Havanın soyuq olması əsgərlərimizi heç zaman qorxutmur. Əksinə, bütün dərs və təlimlərdə daha həvəsle iştirak edirlər. Hər bir komandır üçün tabeliyində bacarıqlı və peşəsinə dərindən yiyeñənən əsgərin olması vacib şərtidir.

Zabit onu da əminliklə bildirdi ki, tezliklə torpaqlarımız işğaldan azad ediləcək, düşmən üzərində qəlebə qazanacaq. Bu qəlebədə biz də iştirak edəcəyik. Bu, bizim vətəndaşlıq borcumuzdur. Vətən bize güvənir və bizdən hünər gözləyir.

Kapitan
Mehəmməd ƏLİYEV,
"Azərbaycan Ordusu"

Əsgər məktubu

"Doğma torpaqlarımıza qayıdacağıq"

Salam ata, necəsən? Anam necədir? Bilirom, hərbi xidməti mi başa vuraraq, evimizə sağ-salamat qayıdacağım günü səbirsizliklə gözleyirsiniz. Sizlər üçün çox darıxmışam, ancaq Vətənimizi yağılardan qorumaq mənə güc verir. Məndən nigarın qalmayıñ. Bilirom, anamın fikri hər zaman yanındadı. Fikirlesir, görən nə yeyirəm, soyuq deyil ki mənə?.. Anama deyərsən ki, burada bizim üçün hər cür şərait yaradılib. Rahat yataq yerimiz, səliqəli geyimlərimiz var. Yemək-lərimizi aşpaz analar bishirirlər. Evde olduğu kimi bütün təamlar dadlı və keyfiyyətli hazırlanır. Mütəmadi olaraq həkim yoxlanışından da keçirik. Komandirlərimiz bizdən diqqət və qayğılarını əsirgəmirler.

Ata, indi səni daha yaxşı başa düşürəm. Yadımdadır, həmisə mənə Qarabağda döyük döyüñ gülərdən, doğma Laçın-nıñ zəngin təbii sərvətindən və əsrərəngiz gözəlliyyindən danışardin. Ancaq istəməm ki, övladlarım da ata-baba

yurdumuzun hekayələri ilə böyüyüşünə. Oralarda doğulub böyməsem də, həmisə Laçınımız tezliklə görmək hissi ilə alışış yanıram.

Yolunu layiqince davam etdirdiyim, Vətənimizin keşiyində dayandığım üçün oğluna qürur duya bilərsən. Yoldaşlarımıla gecə-gündüz yurdumuzu qoruyuruq. Düşməne bir addım da irəliləməyə imkan vermırıq. Komandirlərimizin öyretdiklərini dərinən mənimseyirik.

Ata, dostum Orxana salam

deyərsən. O da tezliklə bizim sıralarımıza daxil olacaq. Deñən ki, hərbi xidmət bizim fikir-ləşdiyimiz kimi çətin deyil. Bura da hamımız dostuq, qardaşq.

Hərbi xidmətdə çoxlu dostlar qazanmışam. Onlara aramızda qarşılıqlı səmimiyyət və hörmət yaranıb. Asude vaxtlarımızda bir yerə yığışır, şahmat və dama oynayıraq. Torpaqlarımızın hər qarşısı bizim üçün doğmadır və əzizdir. Qoy hamı bilsin ki, ordumuz gündən-güne güclənir. Müntəzəm olaraq keçirilən təlimlərdə peşəkarlığımızı da artırıraq. Ermənilər də her addımımızda gücümüzü, qüdrətimizi hiss edirlər. Həmisə deyərdin, bizim bir amalımız var: doğma el-obamızdan erməniləri qovub çıxarmaq. İnaniram ki, tezliklə Ali Baş Komandan İlham Əliyevin döyük emri ilə bizim kimi el-obasından didərgin düşməş soydaşlarımızı sevindirəcəyik.

Əsgər
Rəvan RƏSULZADƏ,
"N" hərbi hissəsi

Ermənistən ordusunda kriminal hadisələr

İşgal edilmiş yaşayış məntəqələrimizdə yerləşdirilən Ermənistən silahlı qüvvələrinin bölmələrində yerlibzələq üstündə döyünlərə xəsəret alanların sayıının ardi-arası kəsilmir.

1998-ci il təvəllüdü, Ermənistəndən hərbi xidmətə çağırılan Narek Armaqanyan qarabağlılar Ermənistəndən gələn hərbiçilər arasında baş veren növbəti davanın qurbanı olub.

Madagız hərbi polis rəisi Karən Beqleryanın tapşırığına əsən, burnunun sınmazı və müxtəlif bədən xəsəretləri alması səbəbdən hospitala yerləşdirilən hərbi qulluqçu N.Armaqanyanın döyülmə faktının araşdırılması məqsədilə hərbi polisin müstəqili hərbi hissəyə ezam olunub.

Fakt ictimaiyyətdən gizlədilsə də, cinayət işi açılıb, araşdırma davam edir.

* * *

İşgal edilmiş yaşayış məntəqələrimizdə yerləşdirilən Ermənistən silahlı qüvvələrinin bölmələrində qeyri-döyük şəraitində ölü və yaralananların sayıının artması erməni ictimaiyyətində böyük narahatlığa səbəb olur.

Bir neçə gün önce ön xətt mövqelərinin birində bunkerin yaxınlığında Artjom Babinyan soyadlı erməni hərbçisi qan içində huşsuz halda tapılıb.

İlkin versiyaya görə o, xidmət yoldaşları tərəfindən vurulub. Hadisə ictimaiyyətdən gizlədilsə də polkovnik Armen Gözelyanın tapşırığı ilə cinayət işi açılıb və istintaq davam edir.

Hazırladı:
İsa ELDAROĞLU

Heydər Əliyev adına Azərbaycan Ali Hərbi Məktəbinə 2019-2020-ci tədris ili üçün kursant qəbulu qaydaları

I. Ümumi müddəələr:

Tədris dili: Azərbaycan dili
Təhsil forması: əyani;
Təhsil müddəti: 4 il;
İxtisas bölgüsü: 1-ci kursun əvvəlində;

Yaş həddi: Cari ildə mülki ümumtəhsil müəssisələrinin tam orta təhsil səviyyəsini bittmiş, 15 sentyabr 2019-cu ilə qədər 17 yaşı tamam olan, 19 yaşı tamam olmayan Azərbaycan Respublikasının kişi cinsli vətəndaşları, habelə 18 yaşından 23 yaşınadək hərbi quşluqcu və hərbi vəzifəlilər qəbul edilirlər.

Heydər Əliyev adına Azərbaycan Ali Hərbi Məktəbinə qəbul olan kursantlar təhsil müddətində bütün təminat növləri ilə təmin olunur və ayda 133 AZN məbləğində müavinət alırlar. Təhsili və fərdi in-tizamı ilə fərqlənən eləci kursantların aylıq müavinətlərinə qanuna müvafiq qaydada eləvələr edilir.

Heydər Əliyev adına Azərbaycan Ali Hərbi Məktəbinin məzunlarına hərbi ixtisaslarla yanaşı, müvafiq mülki ixtisas üzrə bakalavr dərəcəsi də verilir.

II. Sənədlərin qəbulu:

Heydər Əliyev adına Azərbaycan Ali Hərbi Məktəbinə qəbul olmaq istəyən namizədlər

lər 1 aprel 2019-cu il tarixdən ərize ilə məktəbin rəisinə müraciət etməlidirlər.

Ərizəyə aşağıdakı sənədlər əlavə olunmalıdır:

- şəxsən yazılmış tərcüməyi-hal (əlyazma ilə 1 nüsxədə və çap edilmiş 2 nüsxədə);

- tam orta təhsil haqqında sənədin notarial qaydada təsdiq edilmiş surəti (cari ilin məzunları üçün arayış);

- doğum haqqında şəhadətnamənin və şəxsiyyət vəsiqəsinin notarial qaydada təsdiq edilmiş surəti;

- nikah haqqında şəhadətnamənin notarial qaydada təsdiq edilmiş surəti (evli olduqda);

- uşaqların doğum haqqında şəhadətnamələrinin notarial qaydada təsdiq edilmiş surəti (uşaq olduqda);

- oxuduğu təhsil müəssisəsindən (iş və ya yaşayış yerindən) verilmiş xasiyyətnamə;

- evlər idaresindən və ya yerli icra hakimiyyəti orqanlarından aile tərkibi və yaşayış yeri haqqında arayış;

- 4 ədəd rəngli fotosəkil (baş geyimsiz, anfas) - 2 ədəd 3x4 sm ölçüdə və 2 ədəd 4.5x6 sm ölçüdə;

- məhkumluğunu barədə arayış;

- 18 yaşı tamam olmayan namizədlər üçün valideynlərin

və ya qeyyumlارının notarial qaydada təsdiq edilmiş razılıq ərizələri;

- sakit vəziyyətdə və fiziki yükdən sonra EKQ;

- qanın ümumi analizi, qan qrupu və rezus-faktor;

- qanın QIÇS və sifilise görə seroloji reaksiyalara dair müayinələrinin nəticələri;

- qanın hepatitis C və hepatitis B-yə dair müayinələrinin nəticələri;

- sidinin ümumi analizi;

- psixonevroloji, narkoloji, vərəm və dəri-zöhrəvi dispanserlərdən (kabinetlərdən) qeydiyatda olub-olmaması haqqında arayışlar.

Məktəbə "Təyyarəçilik" ixtisası üzrə daxil olmaq istəyən-

lər yuxarıda göstərilmiş sənədlərdən əlavə olaraq nəcисde helmintlərin yumurtalarının və lyambliyaların sistərinin müayinəsinə dair tibbi sənəd də təqdim etməlidirlər.

Şəxsiyyət vəsiqəsi, doğum haqqında şəhadətnamə, hərbi qeydiyyat haqqında sənəd və tam orta təhsil haqqında sənədin esli namizəd tərəfindən şəxsən təqdim edilir.

III. Ali Hərbi Məktəbə qəbul iki mərhələdə həyata keçirilir:

Namizədlər Heydər Əliyev adına Azərbaycan Ali Hərbi Məktəbində hərbi həkim komissiyasından keçməlidirlər. Hərbi həkim komissiyasından keçmənin tarixi sənəd qəbul zamanı qəbul komissiyası tərəfindən bildirilir.

Naxçıvan Muxtar Respublikasında yaşayanlar hərbi həkim komissiyasından Heydər Əliyev adına Hərbi Liseyə (Naxçıvan şəhəri) keçməlidirlər.

Müvafiq yoxlamalardan müvəffəqiyyətlə keçən namizədlərin siyahısı qəbul imtahanında iştirak etmək üçün Dövlət İmtahan Mərkəzinə göndərilir.

Heydər Əliyev adına Azərbaycan Ali Hərbi Məktəbinə qəbul üçün keçiriləcək test imtahanına hərbi həkim komissi-

yasından müvəffəqiyyətə keçmiş namizədlər buraxılır.

Namizədlər Dövlət İmtahan Mərkəzi tərəfindən keçirilən qəbul imtahanı verirlər. Qəbul imtahanı test üsulu ilə birinci mərhələdə buraxılış imtahanı (Azərbaycan dili, riyaziyyat, xarici dil) fənləri üzrə, ikinci mərhələdə isə İxtisas qrupunun (riyaziyyat, fizika, kimya) fənləri üzrə Azərbaycan dilində keçirilir.

Namizədlər Heydər Əliyev adına Azərbaycan Ali Hərbi Məktəbinə Dövlət İmtahan Mərkəzi tərəfindən keçirilən qəbul imtahanı əsasında qəbul edilirlər.

QEYD: Təhsil haqqında sənəd təqdim etməyən namizədlər Dövlət İmtahan Mərkəzi tərəfindən keçirilən qəbul imtahanlarına buraxılmırlar.

Sənədlər Heydər Əliyev adına Azərbaycan Ali Hərbi Məktəbində qəbul olunur (üvan: Bakı şəhəri, Admiral Naximov küçəsi, 18. Əlaqə telefonu: 479-78-40).

Naxçıvan Muxtar Respublikasında yaşayanlar hərbi həkim komissiyasından Heydər Əliyev adına Hərbi Liseye (Naxçıvan şəhəri) təqdim edirlər (Əlaqə telefonu: 544-00-15, 544-00-16).

Test imtahanının keçirilmə tarixi əlavə olaraq bildiriləcək.

Xocalı faciəsi müsabiqələrdə

Dayanmadan ölüb keçən zaman yavaş-yavas hadisələri bizdən əzaqlaşdırır. 1992-ci il fevralın 25-dən 26-na keçən gecə erməni qəsbkarlarının Xocalıda tövətdikləri soyqırımı hadisəsindən 27 il keçir.

Azərbaycan Respublikasının Müdafiə naziri general-polkovnik Zakir Həsənovun təsdiq etdiyi plana əsasən, hərbi hissə və birleşmələrdə Xocalı faciəsinin 27-ci ildönümü ilə əlaqədar müxtəlif səpəkli tədbirlər keçirilir. C.Naxçıvanski adına Hərbi Liseyə də faciənin ildönümü ilə bağlı bir sıra tədbirlər hazırlanır. Hərbi lisey rəisiinin əmri ilə təhsil ocağında Xocalı faciəsi mövzusunda

inşa, bədii-qiraət və şeir müsabiqəsi keçirilir.

C.Naxçıvanski adına Hərbi Liseyə fəaliyyət göstərən bədii qiraət və natiglər dərnəyinin rəhbəri, müsabiqə komissiyasının sədri Naibə Şəmsiyəva tədbirin keçirilməsindən söz açdı:

- C.Naxçıvanski adına Hərbi Liseyə Xocalı faciəsinin 27-ci ildönümü münasibəti ilə "Xocalını unutmayaq" devizi altı-

da kursantlar arasında "Xocalı faciəsi duyğuların dili ilə" bədii-qiraət və şeir müsabiqəsi keçirilir. O qanlı gecəni özündə əks etdirən, tarixin böyük hadisənin donduğu rəsmlərlə ehətə olunmuş otaqda keçirilən müsabiqədə iştirak edən kursantlar ölkəmizin tanınmış şairlərinin Xocalı ağrısından yazdıqları şeirləri söyləməklə yanaşı, özlərinin də faciə ilə bağlı qəleme aldıqları nəzm əsərlərini münsiflər heyətinə təqdim etdilər. Komissiya üzvləri kursantları dinləyərək obyektiv qiymətləndirdilər. Hiss olunur ki, kursantlar müsabiqəyə ciddi hazırlıqlılar.

Sabahımızın zabitləri olacaq kursantlar bu anlarda özlərini şeir müsabiqəsində deyil, döyüş meydanlarında hiss edirlər. Yurdumuza hücum çəkmiş düşmənlərlə döyüşüb vuruşurlar və böyük hünər göstərək qalib gelirlər. Azərbaycan üçrəngli bayraqını işgal olunmuş ərazilərimizdə dalğalandırırlar.

C.Naxçıvanski adına Hərbi Liseyə "Xocalını unutmayaq"

devizi altında "Xocalı faciəsi kursant təfəkküründə" mövzusunda inşa müsabiqəsi də keçirildi.

Dərnek rəhbəri, inşa müsabiqəsi komissiyasının sədri Gülsəda Quluqızı bildirdi ki, kursantlarımız müsabiqə zamanı faciə barədə bildiklərini ortalığa qoyaraq bu mövzuda daha dəyərli inşa yazmağa çalışırlar. Müsabiqədə fəaliq göstərən kursantlardan Emil Hüseynli, Seyfəddin Orucov, Cəmil Memmedzadə, Əmrəh İsayev, Fərhad Sıxiyev, Yaqub Əhmədov, Rəsim Nuru-zadə, Rüstəm Novruzovun adlarını çəkmək istərdim. İnancıram ki, müsabiqənin qalibləri onları arasından seçiləcək.

İnşaları qiymətləndirəcək münsiflər heyətinin üzvləri polkovnik-leytenant Ceyran Abbasova, mayor İrade Həsənova, Lətafət Əmirova, Vüsalə Nuruyeva və başqları

müsabiqənin çox obyektiv keçdiyini, en yaxşı inşalara yüksək qiymət veriləcəyini qeyd etdilər.

İnşa müsabiqəsinin gərgin və maraqlı anlarıdır. Kursantlar biliklərinə, təfəkkürlərinə əsaslanaraq Xocalı faciəsinə həsr olunmuş inşalar yazırlar. Onların üz-gözündən bu qanlı faciəni törətmış erməni işşalçılarına qarşı nifrat hissə yağır. Deməli, belə müsabiqənin keçirilməsinin çox böyük əhəmiyyəti var. Çünkü gələcəyimizin zabitləri olacaq kursantlar həm Xocalı faciəsini daha dərindən öyrənir, həm də onlarda düşmənə qarşı nifrat hissə artır. Bu hiss, bu ovqat kursantlarımızı döyüş meydanlarına, düşmən üzərində qələbəyə səsləyir.

Vahid MƏHƏRRƏMOV,
C.Naxçıvanski adına
Hərbi Lisey

Baş redaktor
polkovnik-leytenant
İlham BEHBUDOV

Telefonlar

Baş redaktor: (012) 510-71-97 (faks);
Baş redaktorun müavini: (012) 510-64-27;
Məsul katib: (012) 510-71-98;
Məktublar səbəsi: (012) 510-64-28.

Ünvanımız

Bakı şəhəri, akademik
Şəfaət Mehdiyev küçəsi 144,
"Qızıl Şərq" hərbi şəhərciyi

Növbətçi

baş leytenant
Günay TAĞİYEVA

Qəzetin hesabı

Nərimanov Rayon Xəzinədarlığı
Kod: 200189
VÖEN: 1500428611

Qəzet həfdə iki dəfə (III-VI günələr) neşr olunur.
"Azərbaycan Ordusu" qəzeti komputer mərkəzində sohifələnərək "Hərbi nəşriyyat" in mətbəhsində hazırlanır. Diapoziyitlərdən çək olunur. Əlyazmalar ray verilir, təqdim edilən yəzərlər mülliətləşdirilir. Qəzeti mod.gov.az saytından oxuya bilərsiniz.

Lisenziya № 361
Sifariş № 147
Nüsxə 3950